

Trygderefusjon – er overforbruk problemet?

Både i denne og to tidligere utgaver av Tidende har trygderefusjon til tannbehandling vært satt under debatt. Jeg skal vokte meg for å ta stilling til de nevnte eksemplene, men vil konsentrere meg om de overordnede signalene som også ved flere anledninger er uttalt på Stortinget.

Representantskapet diskuterte i høst hvilken policy NTF skal ha i forhold til trygderefusjon for tannbehandling. «Munnen tilbake til kroppen» har vært et fyndord og målet har vært refusjon for tannbehandling på linje med trygdestønad i øvrig helsetjeneste, noe flere og flere opposisjonspartier har tatt til orde for. Arbeidsprogrammet for perioden sier at vi skal forsøke å bidra til at flere grupper med spesielle diagnoser, som gir forverret tannhelse, skal få fellesskapets økonomiske hjelp. Tiden var derfor moden for å gjøre et helse- og fagpolitisk veivalg: skulle NTF endre strategi og slåss for full trygderefusjon? Sistnevnte har mange implikasjoner, og frustrasjonene over dagens mangelfulle ordninger og tungroddede søknadsprosedyrer, gjorde at foreningen valgte å beholde arbeidsprogrammets overordnede målsetting. Men forutsetningen var ønsket om forenklinger og komplettering av den ufullstendige ordningen for pasienter med periodontitt.

I dette vedtaket ligger imidlertid også en utfordring; nettopp det at «våre» refusjoner bør begrenses til spesielle tilfeller, forklarer sannsynligvis det komplekse og gresesettende byråkratiet. Slik sett kan

det tenkes å ligge en viss selvmotsigelse i representantskapets prioritering. Hadde målet vært full refusjon, ville grensedragningene blitt færre.

I revidert nasjonalbudsjett som ble fremlagt 15. mai, er det foreslått at rehabilitering skal inkluderes i «perio-ordningen» fra 1. oktober. Tannhelse er i skuddet. Nå gjenstår det å se om NTFs forslag til et ubyråkratisk refusjonssystem i tillegg blir hørt i Helsedepartementet. Et enkelt system var nemlig del av Stortingets bestilling i 2001.

Vi har alle et ansvar for at samfunnets helsemilliarder kommer best mulig til nytte. Våre politiske myndigheter har historisk valgt å la tannhelse være et privat anliggende. Utover de grupper som er definert i lov om tannhelsetjenesten, er annen satsing fra fellesskapet begrenset til utvalgte diagnoser og med forutsetning om at lidelsen har ført til forverret tannhelse. Vårt system har sine fordeler. Den viktigste er sannsynligvis at behandling som velges, skjer etter fortløpig samråd mellom tøver og mottaker. Ingen tredje part med andre agendaer styrer valgene fra skrivebordet, og ingen systemforutsetninger dreier behandlingen inn i spor som ligger utenfor pasientens behov. Dette skal vi aldri glemme når Norges jumboplass hva gjelder offentlig finansiering av tannhelsetjenester påpekes.

Jeg forstår imidlertid at de rådgivende tannlegene har vanskelige avveininger innenfor vårt system. Tannlegeforeningens bidrag bør bli felles kamp for enklere ordninger. Oppdragsgiver, Stortingets sosialkomité, har bestilt dette, og slik sett bør vi være mange som slåss for samme sak. Tannlegeforeningen vil videre understreke at en viktig forutsetning for vårt mål er at tannlegenes kompetanse ikke

undervurderes, men snarere utnyttes til fulle – slik at ikke papirbunken vokser til det irrasjonelle i jakten på annen bekreftende ekspertise.

Til slutt vil jeg minne om at det er pasientenes interesser som skal stå i høysetet. Mitt krystallklare inntrykk er at Stortinget ønsker et refusjonssystem som er ubyråkratisk og som sikrer at de som har rett til refusjon, får det.

Det synes som om man der i gården er mest opptatt av at alle med relevant behov skal få hjelp, selv om det skulle innebære at enkelte får litt mer enn de måtte ha krav på. Og hittill har vel ikke overforbruk vært et problem? Kanskje verd å tenke på for oss alle.

Carl Christian Brulv